

בעומק של כל מידה רעה יש מידה טובה

מראש השודדים לראש הצדיקים

בגמרא מסופר על ריש לקיש, שהיה ראש השודדים. פעם אחת היה בירדן, וראה בצד השני בחורה יפה טובלת בירדן. הוא היה בעל תאווה מאוד חזק, ועבר בדילוג אחד את הירדן כדי להגיע אליה. כאשר הגיע לשם, גילה שזה בעצם גבר, רבי יוחנן. רבי יוחנן היה ראש החכמים בדור, ומסופר עליו שהוא היה היפה שבדור. היה לו יופי יוצא דופן.

התאכזב ריש לקיש ואמר לרבי יוחנן: "יופייך לנשים", כלומר, למה גבר צריך יופי כזה? רבי יוחנן הסתכל על ריש לקיש, היו לו עיניים מאוד חודרות, ואמר לו: "חילך לאורייתא". הכוח שלך לתורה. כתוב שברגע שהוא אמר לו את שתי המילים האלה, ירדו לו כל הכוחות הפיזיים שהיו לו. אמר לו רבי יוחנן: יש לי אחות יותר יפה ממני. אם תלמד איתי תורה, אתן לך להתחתן איתה.

ריש לקיש נהפך להיות חברותא של רבי יוחנן. זה כמו שהיום אחד מהרבנים הגדולים, נגיד הרב עובדיה יוסף זצ"ל או הרב קנייבסקי זצ"ל, יבוא לאיזה בעל תשובה ויגיד לו: בוא תלמד איתי. הוא קנה את עולמו ברגע אחד. למה שרבי יוחנן ילמד עם אחד כזה שרק חזר בתשובה? משום שהוא ידע שכוח זה כוח. הכוח בא מהרצון. אדם שאין לו כוח, זה אומר שאין לו רצון, נסתמו לו הצינורות. כשרואים אדם עם כוח, עם תאווה, עם חשק, כל העניין הוא לאן מכוונים את זה. רבי יוחנן ידע שהאדם הזה מלא כוח. כשהיו שומעים שריש לקיש נמצא באיזה אזור, היו מעדיפים לעשות איגוף של כמה ק"מ כדי לא להיפגש אתו. הוא היה כל כך מטיל אימה על אנשים, וביום אחד נהפך להיות חברותא של רבי יוחנן, ונהיה מראשי הדור של אותה תקופה. מזה לומדים שיש תקווה לכל אחד.

בעומק של כל מידה רעה, יש מידה טובה. החכם עיניו בראשו. איזהו חכם? הרואה את הנולד, מי שרואה את ההשתלשלות של הדברים. כאשר החכם רואה מישהו שלילי, הוא יודע שאם הוא יכונן אותו קצת למקום הנכון, הוא יוכל להגיע למקומות גבוהים.

לכונן את הסוסים

בעל "הסולם" אומר שאין דבר כזה בריה לא טובה בעולם. אין רע בעולם בכלל, יש רק טוב שעוד לא הגיע לתיקון שלו, טוב שעטוף בקליפות. צריך לקחת את הכוחות האלה ולכונן אותם נכון. אם אדם יודע את הכיוון הנכון, הוא מקבל המון אנרגיה. שמעתי מתלמידים שלי שיש אומנויות לחימה בהן אתה לא מפעיל כוח נגד האויב, אלא הוא מפעיל כוח ואתה רק נותן לו כיוון אחר ומפיל אותו. ככה אפשר לעשות עם היצר. לא לעבוד נגד היצר הרע, אלא לעשות לו כיוון נכון. כשמישהו בא וצועק עליך או מעליב אותך, צריך להעביר את זה ולקבל מזה כוח. רוב האנשים נלחמים במי שנלחם, כי הם חושבים שהוא רע. אבל אם יש להם את הראייה הנכונה, ההשקפה הנכונה על החיים לגבי עצמם ולגבי אחרים, והם יודעים שכל העניין זה רק כיוון של כוחות – אז לא רק שהם יתקנו את עצמם, אלא גם את כל הסביבה שלהם. הם יראו את הדרך הנכונה.

קח את הכוחות שלך ותרתום אותם לכיוון הנכון. אם יש שמונה סוסים שכל אחד מושך לכיוון אחר, זה יקרע את העגלה, אבל אם כולם הולכים בכיוון אחד, זה מצוין. כל הכוחות שיש באדם ובעולם הם טובים, רק שהם לא עובדים בכיוון אחד, ובמקרה היותר גרוע הם עובדים אחד נגד השני.

כאשר יעקב נפגש עם עשיו, הוא גייס את כל כוחותיו של עשיו לטובתו, עד שעשיו בא אחרי הפגישה שלהם והציע לתת לו אנשים שישמרו עליו בדרך. יעקב ידע איך לעשות את זה, כי היתה לו את ההשקפה הנכונה. לא היתה לו גאווה בכלל. הוא מוכן להשפיל את עצמו לפני מישהו אחר, אפילו השתחוה אליו. לכן יכול היה להשפיע עליו.

אם אתם רוצים שכוח כלשהו שלכם יגדל ויתחזק ויהפוך להיות נצחי, ולא יתחיל להימעך ולהירקב עד שהוא נעלם, עליכם להשתמש בו בכיוון הנכון. זה כל מה שצריך ללמוד. אם משתמשים בכוח המחשבה בצורה לא נכונה, זה גורם הרס עצמי. אם משתמשים במחשבה בכיוון הנכון על מנת להשפיע, תהיה לזה השפעה טובה.